

og hvorpaa Hovedvægten er lagt, er dels ført dybere ned, dels gjort mere omfattende, end der sidste Aar kunde være Tale om.

Det skal nævnes, at man ved Opgørelsen af den faste Landbrugskapital har gennemført en Sondring mellem Jord og Bygninger og til Gennemførelse af en Sammenligning mellem de Vurderingspriser, som Regnskaberne arbejder med, og de virkelige Handelspriser har ladet foretage Vurdering af mere end Halvdelen af de undersøgte Ejendomme.

Af ganske særlig Interesse er de Undersøgelser, der angaar de forskellige Driftsforholds Indflydelse paa Driftsresultatet. Det er Undersøgelser, der for Fagmanden, for dem, der skal raade og vejlede det arbejdende Landbrug, maa have i høj Grad praktisk Interesse. De Resultater, som forskellige af disse Undersøgelser viser, er tillige saa karakteristiske, at de umiddelbart giver et Indtryk af, at der her er en frugtbar Mark for Undersøgelser.

Ogsaa de enkelte Driftsgrenes Økonomi belyses, man vil her kunne finde en Del Materiale i. Eks. til Bedømmelse af de forskellige Prisreguleringsforanstaltningers Indvirkning paa Landbrugets Driftsform. Endelig er der givet en lille Oversigt over Husholdningsudgifterne, der navnlig tjener til at belyse Prisen pr. Kostdag for en voksen Arbejder i de forskellige Landsdele og i de forskellige Brugsstørrelser.

K. J. Kristensen.

K. SINDBALLE: Forsikringsøgendes Pligt til at give Risikooplysninger. Kbhvn. 1919. 69 Sider.

Den foreliggende Studie, der fremtræder som første Hefte af „Forsikringsretlige Studier“ behandler Emner, der netop for Tiden i særlig Grad har Aktualitetens Interesse,

og hvorpaa Hovedvægten er lagt, er dels ført dybere ned, dels gjort mere omfattende, end der sidste Aar kunde være Tale om.

Det skal nævnes, at man ved Opgørelsen af den faste Landbrugskapital har gennemført en Sondring mellem Jord og Bygninger og til Gennemførelse af en Sammenligning mellem de Vurderingspriser, som Regnskaberne arbejder med, og de virkelige Handelspriser har ladet foretage Vurdering af mere end Halvdelen af de undersøgte Ejendomme.

Af ganske særlig Interesse er de Undersøgelser, der angaar de forskellige Driftsforholds Indflydelse paa Driftsresultatet. Det er Undersøgelser, der for Fagmanden, for dem, der skal raade og vejlede det arbejdende Landbrug, maa have i høj Grad praktisk Interesse. De Resultater, som forskellige af disse Undersøgelser viser, er tillige saa karakteristiske, at de umiddelbart giver et Indtryk af, at der her er en frugtbar Mark for Undersøgelser.

Ogsaa de enkelte Driftsgrenes Økonomi belyses, man vil her kunne finde en Del Materiale i. Eks. til Bedømmelse af de forskellige Prisreguleringsforanstaltningers Indvirkning paa Landbrugets Driftsform. Endelig er der givet en lille Oversigt over Husholdningsudgifterne, der navnlig tjener til at belyse Prisen pr. Kostdag for en voksen Arbejder i de forskellige Landsdele og i de forskellige Brugsstørrelser.

K. J. Kristensen.

K. SINDBALLE: Forsikringsøgendes Pligt til at give Risikooplysninger. Kbhvn. 1919. 69 Sider.

Den foreliggende Studie, der fremtræder som første Hefte af „Forsikringsretlige Studier“ behandler Emner, der netop for Tiden i særlig Grad har Aktualitetens Interesse,

idet som bekendt en skandinavisk Kommission er beskæftiget med at udarbejde fælles nordiske Lovregler om Forsikringskontrakten. Af de mange Spørgsmaal, som saadanne Lovregler vil berøre, er det i den foreliggende Undersøgelse navnlig Spørgsmaalet om Oplysningspligtens Omfang, der gøres til Genstand for Behandling, og Behandlingen foretages ud fra udpræget teoretiske Synspunkter. Hensynet til den forsikringsøgendes subjektive Forhold fører Forfatteren til Opstilling af den Regel, at forsikrede, naar han ved Forsikringens Tegning har opgivet de ham bekendte Fakta, der har Betydning for Forsikreren, bør kunne føle sig sikker paa Erstatningen, naar den forsikrede Begivenhed indtræffer. Spørgsmaalet om, hvorvidt det eventuelt bør paalægges forsikringsøgende at anstille Efterforskninger, om han eventuelt ogsaa bør oplyse, hvad der „burde“ være ham bekendt, vil Forfatteren, at Lovgiveren skal undlade at berøre. Lovgiveren skal nøjes med at fastslaa det anførte „subjektive Princip“ og derefter overlade Praxis og Domstolene at drage — eller afbøde — dets Konsekvenser. Forfatteren søger at paavise, at de forskellige Landes Lovgivning i stigende Grad anerkender Princippet, men Forfatterens talrige Citater viser dog, at Princippets Konsekvenser saa godt som overalt er formildede gennem Begrænsninger. Forsikringsøgende „is deemed to know every circumstance which, in the ordinary course of business, ought to be known to him“, og han bør i Følge den skandinaviske Søløv opgive, ogsaa hvad der ikke uden „grov Skødesløshed“ kan være ham ubekendt. Lignende Regler genfindes i tysk og schweitzisk Ret — om end „das Wissemüssen“ end ikke i Tilfælde af grov Uagtsomhed sidestilles fuldstændigt med „das Wissen“.

Forfatteren ønsker Princippet anvendt saavel overfor manglende som overfor urigtige Risikooplysninger og argumenterer stærkt mod Bache, der overfor det subjektive Princip konsekvente Tilhængere har forsvaret Forsikringsteknikkens Krav om objektiv Bedømmelse af Risikomomen-

terne, idet han har hævdet, at man maa forlange af den forsikringssøgende, at han „skaffer sig den Oplysning om de omspurgte Forhold, som med Rimelighed kan forlanges af en „bonus paterfamilias“. Ogsaa efter Baches Anskuelser maa Forsikringsteknikken dog naturligvis se bort fra Risikomomenter, som ikke er og ej heller burde eller kunde være forsikringssøgende bekendte, og naar alt kommer til alt, synes Afstanden mellem Baches og Forfatterens Standpunkt ikke at være stor. Forskellen beror vistnok nærmest paa, at Bache har taget sit Udgangspunkt i det rent praktiske: „Hvad kan man forlange af en forsikringssøgende, naar visse Spørgsmaal, der skal benyttes som Grundlag for en økonomisk Kontrakt, forelægges ham til Besvarelse“, medens Forfatteren søger en almindelig teoretisk Delingslinje mellem Forsikrerens og den forsikredes Ret.

Med Hensyn til Følgerne af Oplysningspligtens Til-sidesættelse søger Forfatteren at kombinere den ældre Praksis, hvorefter Forsikreren i dette Tilfælde altid kunde træde tilbage, idet dog forsikrede, naar han havde været i god Tro, under visse Betingelser fik Præmien ristoreret med den i nyere Forsikringspraksis stedse hyppigere anvendte pro-rata Regel, hvorefter Parterne stilles, som om der var kontraheret udfra de rigtige Forudsætninger. Forfatterens Betragtninger i dette Afsnit vil have Interesse ogsaa udenfor Fagmændenes Kreds, og Fremstillingen er her noget mere klar og overskuelig end i Undersøgelsens første Afsnit.

G. E. Riemann.